

NABÍDKA TÉMAT PRO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE A MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE STUDENTŮ ÚSTAVU EVROPSKÉ ETNOLOGIE FF MU

Nabízená témata mohou studentům sloužit jako inspirace při výběru obsahového zaměření závěrečných prací bakalářských a magisterských. Některá z nich jsou proto formulována obecněji a pro zpracování projektu diplomové práce je zapotřebí po konzultaci s pracovníky ÚEE jejich časová či místní konkretizace. U každého tématu je proto uveden i patřičný garant, kterého je možné kontaktovat za účelem konzultace.

A . BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

SOCIÁLNÍ ROZMĚR STRAVY V DRUHÉ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

(např. sdílená strava, výměna stravy, strava v rituálech, strava jako poziční statek atp.).

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

VZTAHY VESNICE A MĚSTA VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ

(např. stereotypní obraz vesnice a města, chalupářství a chatařství na vesnici, samozásobitelství, zásobování a konzum)

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

LÉČITELSTVÍ V SOUČASNOSTI

(např. ideový rámec, techniky, ekonomický aspekt).

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

VYBRANÉ INOVACE NA VESNICI PO ROCE 1948 (KOUPELNY, GARÁŽE, BAZÉNY, ZDRAVÁ STRAVA, INTERNET AJ.)

(např. historický průběh šíření inovace, sociální charakteristika aktérů, ekonomický a ideový aspekt šíření inovace).

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

OSLAVY 1. MÁJE VE DRUHÉ POLOVINĚ 20. STOLETÍ A V SOUČASNOSTI

(např. průběh, ideologie, významové roviny festivity)

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

REGIONÁLNÍ TISKOVINY A JEJICH PŘÍNOS PRO POZNÁNÍ TRADIČNÍ KULTURY A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ REGIONU

Zpracování vybraných regionálně působících tiskovin (národopisné, vlastivědné, historické i všeobecné orientace), analýza podílu národopisně orientovaných příspěvků (vč. zpracování anotované bibliografie), osobnosti redaktorů a přispěvatelů, přínos tiskoviny pro poznání tradiční kultury. Možno využít soupisu publikovaného např. Jeřábek, R.: Projekt retrospektivní bibliografie české a moravské etnografie a folkloristiky. Věstník Národopisné společnosti československé při ČSAV a Slovenskej národopisnej spoločnosti při SAV, 1964, č. 2–4, s. 10–15.

doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.

ŽIVOT VE VESNICKÉ BYTOVCE

V 70. a 80. letech 20. století byly vybudovány v řadě vesnických lokalit bytovky (zděné i panelové), které se svou koncepcí vymykaly dosavadnímu většinovému způsobu života venkovské populace. Bakalářská práce by měla mít podobu mikrosondy vycházející především z výpovědí respondentů (osob žijících v bytovkách i ostatních obyvatel vesnice). Pozornost by měla být zaměřena na sledování případných proměn v životě lidí, kteří bydleli/bydlí ve vesnické bytovce (životní standard, vybavení, volný čas a pracovní činnosti v okolí bytovky) a sociálních vztahů jednak uvnitř společenství lidí žijících v této soustředěné formě bydlení, jednak ve vazbě na obyvatelstvo lokality obývající standardní typ vesnického bydlení v rodinných domech.

doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.

LIDOVÁ KULTURA V DÍLE RŮŽENY KRČMAŘOVÉ

Výtvarnice Růžena Krčmařová se inspirovala folklorními festivaly a zachycovala především tanečníky z různých regionů Moravy. Její pozůstalost je uložena ve sbírkách Etnografického ústavu Moravského zemského muzea. Diplomová práce zpracuje život a dílo této výtvarnice, součástí bude zpracování a utřídění kolekce kreseb a akvarelů.

prof. PhDr. A. Křížová, Ph.D.

ZAŠOVSKÉ KYTIČKY A IRSKÁ KRAJKA NA VALAŠSKU

V polovině 19. století se v obci Zašová na Valašsku rozšířila technika háčkové krajky. Původně byla nazývaná jako irská krajka, která měla napodobovat italské krajky, řeholnice ji používaly především na výzdobu církevních ornátů. V Zašové se háčkování věnovalo několik žen, oblibu získaly drobné kyticky určené jako doplněk k ženskému oděvu. Udržení tradice podporovaly kurzy a veřejné prezentace (i na světových výstavách).

prof. PhDr. A. Křížová, Ph.D.

TANEČNÍ KULTURA V SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

FOLKLORISMUS A FORMOVÁNÍ LOKÁLNÍ A REGIONÁLNÍ IDENTITY DĚTI A JEJICH VOLNÝ ČAS

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

FOLKLORNÍ FESTIVALY A JEJICH SPOLEČENSKÁ ROLE

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

MASMÉDIA A LIDOVÁ KULTURA

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

FOLKLORNÍ SOUBORY JAKO NOSITELÉ TRADICE

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

POHÁDKA JAKO UMĚLECKÁ INSPIRACE

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

ZAKLÁDÁNÍ RODINY A VÝCHOVA DĚTÍ ZA SOCIALISMU V MEZIGENERAČNÍ PERSPEKTIVĚ

Výzkum se zaměří na reflexi každodennosti za socialismu na mikroúrovni života v rodině: zakládání rodiny, řešení bytové situace, výchovu dětí. Sledována mohou být jednak specifika řešení běžných životních situací v období socialismu s ohledem na faktory jako je vliv sociálního kapitálu, fungování šedé ekonomiky, přelévání pracovní doby ve prospěch řešení každodenních záležitostí života rodiny či dokonce korupce. Vedle analýzy zabezpečování potřeb všedního dne je však nutno sledovat i roviny volby životní strategie spjaté s prostředím (městem, vesnicí), sociálním postavením, hodnotovou orientací (včetně vlivu religiozity), identitou a rodinnou pamětí. Tyto roviny mají vliv na výchovu dětí, způsob života i vztah k mocenskému zřízení a nemohou být přehlíženy, naopak by se mělo jednat o klíčová východiska na kterých bude stavět předkládaný projekt diplomové práce. Vítán je mezigenerační výzkum – realizace orálně historických rozhovorů se členy více generací jedné rodiny, reflektována by přitom měla být i rodinná paměť a sdílené představy o původu a místě rodiny v širším světě. Tato forma výzkumu však ve zvýšené míře vyžaduje promýšlení etických otázek včetně reflexe vlastní pozice badatele a vztahu k prostředí výzkumu.

PhDr. O. Polouček, Ph.D.

VLIV ADMINISTRATIVNÍCH ZÁSAHŮ (SLUČOVÁNÍ OBCÍ / JZD ZA SOCIALISMU, ZÁNIK PĚSTVÍ, ZMĚNY HRANIC OKRESŮ A KRAJŮ) NA ŽIVOT V OBCI

Nejrůznější administrativní zásahy (změny hranic okresů, krajů, slučování obcí či JZD, rušení a slučování škol) mnohdy zásadně ovlivnily kvalitu života na venkově. Na druhou stranu je možno doposud sledovat rezidua sociálních vazeb spjatých s administrativními celky, které již pozbyly svůj význam či byly přehrazeny. Jakým způsobem tyto zásahy ovlivnily život obyvatel, jejich lokální identitu, kvalitu života, dodržování zvyků a tradic? Zaměření na konkrétní lokalitu a realizace terénního i archivního výzkumu může pomoci k pochopení vlivu administrativních zásahů na každodenní život i identitu venkovských obyvatel.

PhDr. O. Polouček, Ph.D.

VOLNÝ ČAS ZA SOCIALISMU V PAMĚTI

Studenti předloží úzce vymezený výzkumný projekt ve kterém se zaměří na fenomén spjatý s trávením volného času úzce definovaný časově a prostorově. Za užití terénního výzkumu, metody orální historie případně studia archivních pramenů budou promýšlet možnosti realizace volnočasových aktivit ve venkovském či městském prostředí – zvolí si konkrétní fenomén spjatý se sportem, společenským životem či různými dalšími zájmy a budou jej zkoumat v kontextu geneze sociálních identit, vlivu či tvorby sociálního kapitálu a respektovat roviny funkce paměti a vzpomínání. Je třeba si uvědomit, že v období socialismu nebylo možno věnovat se volnočasovým aktivitám bez záštity společenských organizací sdružených v Národní frontě – zastřešující platformě veškerého veřejného života v níž měla vedoucí úlohu KSČ. Organizace (zejména Socialistický svaz mládeže, Československý svaz požární ochrany a Československý svaz tělesné výchovy) se tak staly nedílnou součástí zajištění společenského života na venkově. Jeho skutečná podoba však záležela na mnoha faktorech – iniciativě a zájmu jednotlivců i jejich schopnosti prosazovat svoje zájmy či využívat limitů a mezer politického systému. Výzkum může pomoci i k reflexi osudů struktur vzniklých v období socialismu a jejich vlivu na společenský život v období postsocialistické transformace či v současnosti. Volnočasové aktivity však mohly limity společenských organizací více či méně překračovat a to jak ve formě modelování formálně požadované náplně činnosti tak díky šíření inspirací, zájmů a idejí v rámci organizovaného kolektivu. Mikrosondy do fungování podobných fenoménů mohou přispět k pochopení různých rovin vzpomínání na život v autoritativním režimu.

PhDr. O. Polouček, Ph.D.

PROFIL NOSITELE TRADIC LIDOVÉHO ŘEMESLA

doc. PhDr. M. Válka, Ph.D.

PRŮBĚH KOLEKTIVIZACE VENKOVA VE VYBRANÉ LOKALITĚ
(PAMĚŤ VERSUS PRAMENY)

doc. PhDr. M. Válka, Ph.D.

STAVEBNĚ HISTORICKÝ VÝVOJ VYBRANÉ USEDLOSTI
(LOKALITY)

doc. PhDr. M. Válka, Ph.D.

ČESKÁ ETNOGRAFIE V OBDOBÍ PROTEKTORÁTU ČECHY
A MORAVA

doc. PhDr. M. Válka, Ph.D.

UPLATNĚNÍ EXPERIMENTÁLNÍ ETNOGRAFIE PŘI REKONSTRUKCI
TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ TECHNOLOGIE

Metody experimentální etnografie uplatněné při rekonstrukci tradičních rukodělných technologií zpracování přírodních materiálů (jednotlivé technologie i komplexnější témata). Zaměřeno na problematiku rekonstrukcí a experimentů v etnologii (tradiční hmotná kultura).

PhDr. V. Michalička, Ph.D.

B. BAKALÁŘSKÉ PRÁCE ČERPAJÍCÍ Z ARCHIVNÍHO MATERIÁLU ČESKÉ NÁRODOPISNÉ SPOLEČNOSTI

(garant v celé této kategorii doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.)

ŠKOLNÍ PRÁCE JAKO ETNOGRAFICKÝ PRAMEN

Archiv ČNS obsahuje několik souborů textů a kreseb, které byly ve 40. letech 20. století zpracovány v jihozápadních (Rábí, Strakonice) a východních Čechách (Pardubicko, Královéhradecko) žáky tamních škol. Materiály dokládají pestrou tematickou škálu (rodinné zvyky, domácí léčení, výroční zvyky, terminologie zemědělského nářadí a dopravních pomůcek, nákresy štítů zděných stavení, názvy polí). Diplomová práce by se zaměřila na tyto dílčí tematické okruhy: a) role školy a školní mládeže v rámci etnografické dokumentace a výzkumu; b) obsahová a formální analýza archivního materiálu, vč. zhodnocení přínosu prací pro poznání dané geografické i tematické oblasti.

Možnost využití dotazníků ČNS:

- Materiály z obecné školy v Rábí (1944, 25 odpovědí malého rozsahu)
- Materiály z reálného gymnasia ve Strakonici – Rodinné zvyky, domácí léčení, výroční zvyky (1943, 97 menších příspěvků)
- Materiály z reálného gymnasia ve Strakonici – Terminologie zemědělského nářadí a dopravních pomůcek (1943, 13 příspěvků, některé s nákresy)
- Materiály z reálného gymnasia ve Strakonici – 12 nákresů štítů zděných stavení (16944)
- Materiály z Pardubicka a Královéhradecka – Názvy polních tratí (40. léta 20. století)

PROMĚNY VENKOVSKÝCH/MĚSTSKÝCH FESTIVIT VE VYBRANÝCH REGIONECH ČECH A MORAVY – KOMPARECE VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÝCH VÝZKUMŮ ČNS S AKTUÁLNÍM STAVEM

Návratný výzkum a srovnání výsledků dotazníkových průzkumů, případně prací dopisovatelů věnovaných jednotlivým událostem výročního obyčejového cyklu (doba velikonoční, letniční, svatojánské ohně, poutě a letní slavnosti, podzim, advent a vánoce, zimní období atd.) ve vybraných obcích či vymezeném regionu ČR.

Diplomová práce by měla dvě roviny: 1. analýzu informací obsažených v archivních materiálech ČNS; 2. porovnání stavu zaznamenaného dopisovateli se současností – identifikace konstant, posunů i novinek, sledování role nositelů a funkce vybraných festivit v životě současné vesnické či městské komunity, komunity.

Možnost využití:

- a) příspěvků dopisovatelů ČNS – viz Šenfaldová, Helena: *Dopisovatelé České národopisné společnosti. Soupis příspěvků*. Praha: Česká národopisná společnost, 2010
- b) dotazníků ČNS:
 - Máje
 - Masopustní masky a tradice
 - Vánoční obyčej
 - Výroční obyčej 1
 - Zvyky konce léta
 - Zvyky předvánočního období
 - Žatevní a dožínkové obyčej
 - Životnost výročních zvyků

- Návod ke studiu lidového života – dary, obchůzky, ohně
- Tradiční lidové zábavy, slavnosti a zvyklosti, jak se dochovaly do současnosti
- Dotazník o zvycích a pověrách vztahujících se ke štědrovečerním jídlům

NÁVRATNÉ VÝZKUMY VE VYBRANÝCH LOKALITÁCH (REGIONU)

Národopisná společnost organizovala od poloviny 20. století řadu dotazníkových výzkumů pro oblast materiální i nemateriální kultury (především ve vesnickém a maloměstském prostředí – více viz Drápala, D. (ed.): *Dotazníky České národopisné společnosti*. Praha 2014, s. 43–49). Přestože nejsou jejich prostřednictvím zastoupeny všechny regiony ČR rovnoměrně, lze u vybraných témat identifikovat hodnotný výchozí materiál pro realizaci návratného výzkumu a následnou komparaci stavu vybraných kulturních prvků v určených lokalitách či regionu v rozestupu několika desetiletí (např. materiály získané prostřednictvím následujících dotazníků: *Dotazník ze zjištění obřadních, svátečních a příležitostných jídel a nápojů*, rok 1965; *Dotazník k lidovému vypravování*, rok 1966; *Dotazník o současné svatbě, svatebních zvycích, zvyklostech a pověrách, jak je zaznamenáno*, rok 1975 a *Dotazník o tradiční svatbě*, rok 1975; *Tradiční řád každodenního života obyvatel rolnického dvora a vesnice (městečka) v období před socialistickou kolektivizací zemědělství*, rok 1986; *Malý dotazník o pověstech s válečnou tematikou*, rok 1972; možné je také kombinovat materiály z více dotazníků, texty dotazníků viz Drápala, D. (ed.): *Dotazníky České národopisné společnosti*. Praha 2014, s. 66–157).

PŘÍNOS KARLA JANÁČKA PRO DOKUMENTACI TRADIČNÍ KULTURY NA HAVLÍČKOBRODSKU

K. Janáček náležel mezi aktivní dokumentátory tradiční kultury v okolí Sobíkova (okr. Havlíčkův Brod) a dopisovatele Národopisné společnosti. Práce bude věnována jeho životním osudům tohoto dokumentátora a oblastem jeho zájmu (vč. analýzy nakolik jsou jeho práce jedinečné při dokumentaci vybraných jevů materiální a nemateriální kultury, nakolik byla jím sledovaná problematika již zpracována či nakolik se stala východiskem pro další badatele). Součástí práce bude i anotovaná bibliografie Janáčkových publikovaných prací. Závěrem by měl být zhodnocen přínos K. Janáčka pro poznání tradiční kultury a jejích proměn ve vymezeném regionu.

Možnost využití příspěvků zaslaných dopisovatelem do archivu ČNS – viz Šenfildová, Helena: *Dopisovatelé České národopisné společnosti. Soupis příspěvků*. Praha: Česká národopisná společnost, 2010.

DALŠÍ POTENCIONÁLNÍ TÉMATA lze po předchozí konzultaci odvodit od dostupného archivního fondu České národopisné společnosti – především souboru tzv. velkých a malých dotazníků (více viz Drápala, D. (ed.): *Dotazníky České národopisné společnosti*. Praha 2014, s. 43–49, s. 63–157).

C. MAGISTERSKÉ PRÁCE

SOCIÁLNÍ ROZMĚR STRAVY V DRUHÉ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

(např. sdílená strava, výměna stravy, strava v rituálech, strava jako poziční statek atp.).

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

OSLAVY 1. MÁJE VE DRUHÉ POLOVINĚ 20. STOLETÍ A V SOUČASNOSTI

(např. průběh, ideologie, významové roviny festivity)

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

VZTAHY VESNICE A MĚSTA VE 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ

(např. stereotypní obraz vesnice a města, chalupářství a chatařství na vesnici, samozásobitelství, zásobování a konzum)

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

LÉČITELSTVÍ V SOUČASNOSTI

(např. ideový rámec, techniky, ekonomický aspekt).

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

VĚŠTBA V SOUČASNOSTI

(např. ideový rámec, techniky, ekonomický aspekt).

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

VYBRANÉ INOVACE NA VESNICI PO ROCE 1948 (KOUPELNY, GARÁŽE, BAZÉNY, ZDRAVÁ STRAVA, INTERNET AJ.)

(např. historický průběh šíření inovace, sociální charakteristika aktérů, ekonomický a ideový aspekt šíření inovace).

PhDr. R. Doušek, Ph.D.

NEOFICIÁLNÍ VÝROBA V PRŮMYSLOVÝCH PODNICÍCH VE DRUHÉ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

Tvůrčí aktivity uskutečňované před rokem 1989 ve vybraném průmyslovém podniku jako doklad svébytného přežívání a transformace tradičního přístupu lidí k dostupnému materiálu a výrobním prostředkům a navazující tak do jisté míry na tradiční rukodělné aktivity. Zázemí, které poskytoval tovární provoz, umožňovalo produkci nepřeberného množství předmětů. Tyto věci byly vyrobeny mimo pracovní povinnosti, ale často v pracovní době. Vznikaly pro konkrétní osoby za určitým cílem – většinou praktickým či estetickým. Představují tak názorný doklad tvůrčího přístupu lidí k materiálu ve snaze vylepšit si svůj životní prostor. V neposlední řadě jsou také výbornou ukázkou dobového vkusu.

doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.

VESNICKÉ FESTIVITY – KONSTANTY VS. INOVACE

Sledování struktury současných vesnických festivit, identifikace faktorů kontinuity vs. diskontinuity, sledování inovací, podílu významných osobností či organizací na udržování tradičních svátků i zavádění nových (motivace, inspirace apod.).

doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.

VYBRANÉ ASPEKTY Z DĚJIN ÚSTŘEDÍ UMĚLECKÉ VÝROBY

Ústředí lidové umělecké výroby sehrávalo od 40. do 90. let 20. století důležitou organizační záštitu pro existenci a další rozvoj rukodělné výroby vycházející z lidové tradice. V činnosti ÚLUV lze nalézt několik témat vhodných pro diplomové práce (např. jednotlivá odvětví rukodělné výroby a jejich vývoj pod patronací ÚLUV; geneze spolupráce etnografů s výtvarníky a vliv na formování sortimentu ÚLUV; výzkumné a dokumentační aktivity etnografů ÚLUV; provozní a organizační stránka - struktura, způsob řízení, financování, právní předpisy. Dle teritoriálního zaměření lze využít fondy ÚLUV uložené ve

Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (Morava) a Archivu Národního muzea (Čechy) a ve fondech SOA Praha (řídící, organizační, finanční agenda). **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**

PROMĚNY POHŘEBNÍHO OBŘADU NA VESNICI V 70. A 80. LETECH 20. STOLETÍ

V 70. a 80. letech 20. století pronikal do vesnického prostředí nový jev – smuteční obřadní síně. Měly se stát nástrojem režimní politiky, jehož prostřednictvím by byl oslaben vliv církve a její participace na klíčových okamžicích v životě jedince. Smuteční obřadní síně měly proto přispět k prosazení občanských pohřbů. Práce by měla mít podobu lokální mikrosondy vycházející především z výpovědí respondentů, případně dobové reflexe v místních kronikách a tisku (zpravodaj obce apod.). Cílem je postihnout proměny (formální, obsahové), které vybudování smuteční obřadní síně přinesly do života lokálního společenství, průběhu pohřbu i názory obyvatel na uplatnění tohoto původem cizorodého prvku (např. v kontextu ideologického preferování této formy smutečního obřadu). **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**

ŽIVOT VE VESNICKÉ BYTOVCE

V 70. a 80. letech 20. století byly vybudovány v řadě vesnických lokalit bytovky (zděné i panelové), které se svou koncepcí vymykaly dosavadnímu většinovému způsobu života venkovské populace. Práce by měla mít podobu mikrosondy vycházející především z výpovědí respondentů (osob žijících v bytovkách i ostatních obyvatel vesnice). Pozornost by měla být zaměřena na sledování případných proměn v životě lidí, kteří bydleli/bydlí ve vesnické bytovce (životní standard, vybavení, volný čas a pracovní činnosti v okolí bytovky) a sociálních vztahů jednak uvnitř společenství lidí žijících v této soustředěné formě bydlení, jednak ve vazbě na obyvatelstvo lokality obývající standardní typ vesnického bydlení v rodinných domech. **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**

OSOBNOST MILOŠE (BOHUMILA) KAŠLÍKA A JEHO PŘÍNOS PRO DOKUMENTACI TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY NA VALAŠSKU

Miloš (Bohumil) Kašík (1894–1974) představuje zajímavou osobnost kulturního života Valašska prvních dvou třetin 20. století. Věnoval se národopisu, hudbě, baletu, loutkovému divadlu, byl předsedou muzejní společnosti ve Valašském Meziříčí. Aktivní byl při zakládání valašských kroužků, externě vyučoval lidový tanec na ostravské konzervatoři. V oblasti tradiční kultury se věnoval vedle lidového tance také národopisné kresbě (taneční motivy, dokumentace objektů lidového stavitelství, krojů). Je autorem libreta k filmu Valašské tance, napsal a vlastními kresbami doprovodil knihu Valašské povědačky. Práce by měla vycházet z analýzy pozůstalostí uložených ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a ve valašskomeziříčské pobočce Muzea regionu Valašsko. **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**

JANO KÖHLER (1873-1941) - ŽIVOT A DÍLO

Moravský malíř se ve své tvorbě zaměřil na výzdobu církevních i světských objektů, především na jižní Moravě, pracoval jako malíř a grafik. Byl jedním ze zakládajících členů Sdružení výtvarných umělců moravských a podílel se na výzdobě hodonínského Domu umělců. Inspiroval se lidovou kulturou a tyto motivy převáděl i do církevních témat. **prof. PhDr. A. Křížová, Ph.D.**

TANEČNÍ KULTURA V SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

FOLKLORISMUS A FORMOVÁNÍ LOKÁLNÍ A REGIONÁLNÍ IDENTITY

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

DĚTI A JEJICH VOLNÝ ČAS

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

FOLKLORNÍ FESTIVALY A JEJICH SPOLEČENSKÁ ROLE

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

MASMÉDIA A LIDOVÁ KULTURA

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

FOLKLORNÍ SOUBORY JAKO NOSITELÉ TRADICE

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

POHÁDKA JAKO UMĚLECKÁ INSPIRACE

doc. PhDr. M. Pavlicová, CSc.

VLIV ADMINISTRATIVNÍCH ZÁSAHŮ (SLUČOVÁNÍ OBCÍ / JZD ZA SOCIALISMU, ZÁNIK PANSTVÍ, ZMĚNY HRANIC OKRESŮ A KRAJŮ) NA ŽIVOT V OBCI

Nejrůznější administrativní zásahy (změny hranic okresů, krajů, slučování obcí či JZD, rušení a slučování škol) mnohdy zásadně ovlivnily kvalitu života na venkově. Na druhou stranu je možno doposud sledovat rezidua sociálních vazeb spjatých s administrativními celky, které již pozbyly svůj význam či byly přehrazeny. Jakým způsobem tyto zásahy ovlivnily živo obyvatel, jejich lokální identitu, kvalitu života, dodržování zvyků a tradic? Zaměření na konkrétní lokalitu a realizace terénního i archivního výzkumu může pomoci k pochopení vlivu administrativních zásahů na každodenní život i identitu venkovských obyvatel.

PhDr. O. Polouček, Ph.D.

ZAKLÁDÁNÍ RODINY A VÝCHOVA DĚTÍ ZA SOCIALISMU V MEZIGENERAČNÍ PERSPEKTIVĚ

Výzkum se zaměří na reflexi každodennosti za socialismu na mikroúrovni života v rodině: zakládání rodiny, řešení bytové situace, výchovu dětí. Sledována mohou být specifika řešení běžných životních situací v období socialismu s ohledem na faktory jako je vliv sociálního kapitálu, fungování šedé ekonomiky, přelévání pracovní doby ve prospěch řešení každodenních záležitostí života rodiny či dokonce korupce. Vedle analýzy zabezpečování potřeb všedního dne je však nutno sledovat i roviny volby životní strategie spjaté s prostředím (městem, vesnicí), sociálním postavením, hodnotovou orientací (včetně vlivu religiozity), identitou a rodinnou pamětí. Tyto roviny mají vliv na výchovu dětí, způsob života i vztah k mocenskému zřízení a nemohou být přehlíženy, naopak by se mělo jednat o klíčová východiska na kterých bude stavět předkládaný projekt diplomové práce. Vítán je mezigenerační výzkum – realizace orálně historických rozhovorů se členy více generací jedné rodiny, reflektována by přitom měla být i rodinná paměť a sdílené představy o původu a místě rodiny v širším světě. Tato forma výzkumu však ve zvýšené míře vyžaduje promýšlení etických otázek včetně reflexe vlastní pozice badatele a vztahu k prostředí výzkumu.

PhDr. O. Polouček, Ph.D.

PROMĚNA ŽIVOTA NA VESNICI V 90. LETECH - PRIVATIZACE, LIBERALIZACE (PERIFERIZACE?)

Devadesátá léta stále čekají na odborné zhodnocení a nabízí celou řadu rovin zajímavých pro etnologický výzkum. Jakým způsobem se venkovské komunity dokázaly adaptovat na nové společenské poměry? Dokázaly jich využít za účelem uchování vlastní identity, dokázaly si udržet společenský život? Jakou roli hrály tradice? Vítáno je zaměření na dílčí témata, mezi něž může patřit rozmach drobného podnikání a jeho vliv na život v obci (včetně využití „lidové tvořivosti“ při budování soukromých provozoven, zajištění služeb), proměna vnímání tradic v nové době, transformace společenských organizací z období socialismu, různé kontinuity a diskontinuity při zajištění společenského života.

PhDr. O. Polouček, Ph.D.

NORMATIVNÍ PŘEDSTAVY OBYVATEL SOUČASNÉHO VENKOVA

Ideje hodnoty a normy se mění pomaleji než politické režimy, technologie a způsob života. Lze doposud na venkově nalézt rezidua normativních představ spjatých se životem na tradiční vesnici? Jak se hodnoty, ideje a představy lidí měnily v průběhu času a jaké faktory je ovlivňovaly? Jak se venkovské obyvatelstvo dokázalo vyrovnávat s ideologiemi prosazovanými vládnoucí mocí, jak na ně reagovalo? V diplomové práci je možno se zaměřit na určitou skupinu venkovského obyvatelstva (selský stav, náboženské komunity, reemigranti a novoosídlenci, obyvatelé obcí se specifickým postavením v rámci regionu, etnografické oblasti, periferie). Je možno též předkládat výzkumné projekty zaměřené na prostředí malých či velkých měst.

PhDr. O. Polouček, Ph.D.

PROFIL NOSITELE TRADIC LIDOVÉHO ŘEMESLA

doc. PhDr. M. Válka, Ph.D.

PRŮBĚH KOLEKTIVIZACE VENKOVA VE VYBRANÉ LOKALITĚ (PAMĚŤ VERSUS PRAMENY)

doc. PhDr. M. Válka, Ph.D.

STAVEBNĚ HISTORICKÝ VÝVOJ VYBRANÉ USEDLOSTI (LOKALITY)

doc. PhDr. M. Válka, Ph.D.

ČESKÁ ETNOGRAFIE V OBDOBÍ PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

doc. PhDr. M. Válka, Ph.D.

UPLATNĚNÍ EXPERIMENTÁLNÍ ETNOGRAFIE PŘI REKONSTRUKCI TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ TECHNOLOGIE

Metody experimentální etnografie uplatněné při rekonstrukci tradičních rukodělných technologií zpracování přírodních materiálů (jednotlivé technologie i komplexnější témata). Zaměřeno na problematiku rekonstrukcí a experimentů v etnologii (tradiční hmotná kultura).

PhDr. V. Michalička, Ph.D.

D. BAKALÁŘSKÉ A MAGISTERSKÉ PRÁCE Z NABÍDKY ETNOGRAFICKÉHO ÚSTAVU MORAVSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

(pro všechna témata kontaktní osoba: **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**)

FOLKLÓRNÍ „OLD-STARS“ TÝMY

(kde a kdy vznikly, motivace členů, repertoár, festivaly)

NOVOSTAVBY ČI REKONSTRUKCE OBYTNÝCH DOMŮ NA JIHOVÝCHODNÍ MORAVĚ PROGRAMOVĚ NAVAZUJÍCÍ NA TROJPROSTOROVÝ OKAPOVĚ ORIENTOVANÝ DŮM

NOVOSTAVBY OBYTNÝCH DOMŮ NA JIHOVÝCHODNÍ MORAVĚ BEZ NÁVAZNOSTI NA PRINCIPY TRADIČNÍHO STAVITELSTVÍ

(např. sruby z kulatiny apod.)

NOVOSTAVBY VEŘEJNÝCH, TECHNICKÝCH STAVEB S VAZBAMI NA TRADIČNÍ STAVITELSTVÍ

PŘEDZAHRÁDKY JAK KULTURNÍ A SOCIÁLNÍ FENOMÉN

(co se pěstuje, proč, inspirační zdroje, výtvarná výzdoba)

VÝZDOBA NÁDRAŽNÍCH BUDOV TRADIČNÍ ORNAMENTIKOU

(zvl. dráha Veselí nad Moravou – Nové Mesto nad Váhom; Uh. Hradiště, Uh. Brod; Rozka Falešníková;
současná podoba – Kyjov, Strážnice, Petrov)

SOUČASNÝ RYBOLOV NA ŘECE MORAVĚ

(návaznost na tradici, moderní způsoby rybolovu...)

E. BAKALÁŘSKÉ A MAGISTERSKÉ PRÁCE Z NABÍDKY SLOVÁCKÉHO MUZEA V UHERSKÉM HRADIŠTI

(pro všechna témata kontaktní osoba: **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**)

DÍLO JELENY LÁTALOVÉ A JEJÍ FOTOGRAFICKÁ POZŮSTALOST

Muzejnice, etnografka a fotografka Jelena Látalová rozená Fišerová (23.8.1921 Praha – 3.4.2003 Černošice) pracovala v letech 1943 – 1945 ve Fotoměřickém ústavu a v letech 1958–1984 v Národopisném oddělení Národního muzea. Specializovala se na lidové výtvarné umění a národopisnou fotografii, dokumentovala doklady tradiční lidové kultury, zejména slavnosti a lidový oděv. Její snímky mají nejen velkou vypovídací hodnotu, ale také vysokou výtvarnou úroveň. V roce 2013 se dostala fotografická pozůstalost do fondu Slovákckého muzea v Uherském Hradišti. Práce by měla zpracovat život a dílo Jeleny Látalové, zejména s důrazem na její práci fotografickou a součástí bude utřídění a zpracování kolekce fotografií, zvětšenin a negativů ve fondu Slovákckého muzea.

KERAMICKÁ DÍLNA JOSEFA STANCLA V UH. HRADIŠTI MAŘATICÍCH

Stanclova dílna v Mařaticích, byla založena u zde již existující cihelny. Používala značku UHD nebo JS. V začátcích této dílny zde v letech 1918 – 1922 působil i vynikající kruhař Karel Němec, který tvořil také v Modre na Slovensku a v r. 1926 si založil samostatnou dílnu v Ratíškovcích. Ve 40. letech přišel do mařatické dílny výtvarník Ludvík Siegel, který navrhoval nové vzory podle původních předloh, přičemž se snažil dosáhnout barevnosti starých mistrů. Mezi jeho nejznámější dekory patří různé spirály v zelené či modré barvě. Dílna zanikla po druhé světové válce. Sbírka keramiky Slovákckého muzea obsahuje několik desítek kusů keramiky z mařatické Stanclovny dílny. Výstupem práce by měla být komplexní práce pojednávající o dílně i o zastoupení její produkce v muzejních sbírkách nejen ve Slovákckém muzeu.

FOTOGRAFIE LADISLAVA VLADYKY VE FOTOARCHIVU SLOVÁCKÉHO MUZEA

Ateliérovou fotografii meziválečného období zastupuje více než 800 snímků z fotoateliéru Ladislava Vladyky z Uherského Brodu čp. 156. Kromě ateliérových fotografií dokumentující vývoji lidového oděvu především na Uherskobrodsku obsahuje jeho dílo také vyobrazení různých svátků a slavností. Práce by měla přinést informace o osobnosti Ladislava Vladyky, jeho fotografickém ateliéru a zhodnotit význam ateliérové fotografie pro dokumentaci vývoje lidového oděvu v regionu.

FOTOGRAFIE JOSEFA DUDEŠKA VE FOTOARCHIVU SLOVÁCKÉHO MUZEA

Více než 400 fotografií dokumentuje ve fotoarchivu Slovákckého muzea činnost Josefa Dudeška, uherskohradištského obchodníka a nadšeného fotografa amatéra, který v průběhu 30 – 40. let 20. století dokumentoval významné památky a stavby na Uherskohradištsku i některé slavnosti a jarmarky na Uherskobrodsku a Uherskohradištsku. Komplexně nebyly dosud soubor jeho fotografií ani jeho osobnost zpracovány.

FOTOGRAFIE BŘETISLAVA PRAČKY VE FOTOARCHIVU SLOVÁCKÉHO MUZEA

Soubor více než 350 snímků z činnosti Břetislava Pračky z let 1910–1930 uložených ve fotoarchivu Slovákckého muzea zachycuje sakrální stavby, obytná stavení i hospodářské budovy, ale také svátky a

slavnosti nejen na Uherskohradištsku a Uherskobrodsku, ale také Horňácku. Skleněné negativy daroval v roce 1948 do Slovákého muzea přímo sám autor. Osobnosti Břetislava Pračky (1881 – 1958), který byl strojním inženýrem a pedagogem na VŠT v Brně byla již věnována pozornost s ohledem na jeho literární činnost a zájem o dílo Petra Bezruče. Jeho dílo fotografické, které by si s ohledem na umění zachycení detailu, příležitosti i dokumentační hodnotu zachycující tradiční lidovou kulturu zasloužilo zhodnocení.

F. BAKALÁŘSKÉ A MAGISTERSKÉ PRÁCE Z NABÍDKY VALAŠSKÉHO MUZEA V PŘÍRODĚ V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM

(pro všechna témata kontaktní osoba: **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**)

ZMĚNY V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ VESNICE NA VALAŠSKU PO ROCE 1948

Valašské muzeum v přírodě, pobočka Národního muzea v přírodě, připravuje jako dlouhodobý záměr předefinování dosavadní dokumentační, akviziční a prezentační činnosti. Jedná se především o posunutí časové hranice dokumentovaných a prezentovaných jevů do období po změně politického režimu v polovině 20. století a s tím spojených společenských změn. Stále existoval venkovský život v regionu, avšak značně postižený novou situací. To mělo vliv nejen na strukturu zaměstnání a podoby tradičního života, ale druhotně především na změny usedlostí a bydlení. Radikální proměnou prošla také venkovská spolková činnost.

Prostorové vymezení:

Zúžená sběrná oblast Valašského muzea v přírodě – okres Vsetín, část okresu Zlín – jižní Valašsko, část okresu Nový Jičín – podhůří Veřovických vrchů a Frenštátsko.

Časové vymezení:

1945–1989

Jednotlivé tematické okruhy:

POČÁTKY KOLEKTIVIZACE

Počáteční fáze zakládání JZD, agitace, perzekuce sedláků, dodávky, hospodaření JZD v převzatých soukromých usedlostech.

STABILIZOVANÉ KOLEKTIVNÍ HOSPODAŘENÍ

Systém práce, soukromé záhumné hospodaření, proměna soukromých usedlostí, novostavby JZD a další ve sběrné oblasti Valašského muzea v přírodě.

NOVOSTAVBY OBYTNÝCH DOMŮ NA VESNICI

Změny v bydlení ve druhé polovině 20. století. Typové projekty rodinných domů, sdílení projektů více stavebníků, modernizace příslušenství, nedostatek stavebních materiálů.

MODERNIZACE V BYDLENÍ RODIN

Vliv průmyslových výrobků, technická modernizace ve vybavení, vliv zaměstnání v podnicích Tesla, Zbrojovka Vsetín, MEZ Brumov, průmyslu na Ostravsku atd.; rekreace a cestování a jejich vliv na vybavení domácnosti.

ŽIVOT V TRADIČNÍM USPOŘÁDÁNÍ DOMU

Především dožívání starých lidí, konzervativců, sociálně slabších.

CHARAKTERISTICKÉ PRVKY MODERNIZACE VESNICE

Způsoby jejich výstavby – kulturní dům, jednotka, autobusová zastávka, telefonní budka, proměna venkovského prostoru.

REKREACE V BESKYDECH

Adaptace objektů lidového stavitelství na rekreační účely, interiérové vybavení, úprava prostředí.

ZPŮSOBY A MOŽNOSTI ZÍSKÁVÁNÍ A UPLATNĚNÍ SOUČÁSTEK TRADIČNÍHO LIDOVÉHO ODĚVU PRO PREZENTAČNÍ POTŘEBY FOLKLORNÍCH SOUBORŮ

Popis problematiky získávání oděvních součástí vhodných pro vystoupení folklorních souborů. Jaké faktory ovlivňují obnovu nebo rozšiřování krojového vybavení souborů, kdo pečuje o vybavení, kdo iniciuje obnovu vybavení, jakým způsobem získat finance, kde nechat vyhotovit nebo kde koupit, podle jakých vzorů a kritérií nechat vyhotovit, jakým způsobem dochází k uplatnění? Možno popsat praktiky jednoho folklorního souboru nebo naopak porovnat zkušenosti více souborů.

ZPŮSOBY PREZENTACE VE VALAŠSKÉM MUZEU V PŘÍRODĚ OD 60. LET 20. STOLETÍ PO SOUČASNOST

Téma pokrývá novodobou expoziční a výstavní činnost Valašského muzea v přírodě od poloviny 20. století až po současnost, včetně práce s konceptem tzv. „živého muzea“ – tedy především interpretace kulturního dědictví formou tematických programů a oživených expozic. Toto téma lze rozdělit i na více dílčích okruhů.

MUZEA V PŘÍRODĚ JAKO PLATFORMA PRO APLIKACI ÚMLUVY O ZACHOVÁNÍ NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ UNESCO

Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO hovoří o zajištění životaschopnosti, identifikaci, dokumentaci, výzkumu, ochraně a uchování, propagaci a předávání nemateriálního kulturního dědictví dalším generacím. Muzea v přírodě tvoří ideální prostředí pro naplňování těchto úkolů vyplývajících jak ze samotné Úmluvy, tak z českých vládních dokumentů z ní vycházejících, jako je Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu. Jakým způsobem se muzea v přírodě mohou zapojit do naplňování úmluvy? Jakou roli hrají v procesu uchování tradičních technologií, ale i dalších oblastí nemateriálního kulturního dědictví, např. obřadů a obyčejů, znalostí o přírodě a vesmíru či interpretačního umění? Mohou napomoci živému předávání prvků tradiční lidové kultury a podpořit její životaschopnost v terénu, nebo jen přispívají k jejich institucionalizaci a stylizaci? Jakou roli hrají muzea v přírodě ve vztahu k nositelům tradic?

VLIV ZÁPISŮ NA SEZNAMY NEMATERIÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ V PROCESU VÝVOJE TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY

Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO užívá několik mechanismů pro zviditelnění prvků nemateriální kultury, z nichž nejznámější a nejvíce preferovaný je Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva. V českém prostředí na tento systém navazuje Seznam nemateriálních prvků tradiční lidové kultury České republiky a jeho regionální (krajské) varianty. Zápis na seznam není pouhou formalitou. Jedná se o akt, při němž odpovědnost za uchování a další vývoj zapsaných prvků vedle společenství nositelů přebírá často široká škála institucí. Dochází ke značné propagaci těchto jevů, přilákání turistů, což může mít přímý vliv na další praktikování prvků, ale především dochází ke změně ve vnímání jak na straně veřejnosti, tak na straně samotných nositelů. Práce by měla na základě případových studií zmapovat procesy proměny před a po zápise a analyzovat dopad systému zápisů na vývoj tradiční lidové kultury v České republice.

G . BAKALÁŘSKÉ A MAGISTERSKÉ PRÁCE Z NABÍDKY TECHNICKÉHO MUZEA V BRNĚ

(pro všechna témata kontaktní osoba: **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**)

BRNĚNSKÉ TEXTILNÍ TOVÁRNY VE VZPOMÍNKÁCH PAMĚTNÍKŮ

Práce vycházející z výzkumu u pamětníků z řad bývalých zaměstnanců textilních továren v Brně, dílčí výzkumné otázky: každodennost dělníků v pracovním procesu a ve volném čase, „vstup“ továrny do mimopracovního prostředí zaměstnanců (podpora volnočasových aktivit, sociální nástroje podpory ad.), utváření sociálních vazeb, existence podnikové identity, spolková činnost atd.

H. BAKALÁŘSKÉ A MAGISTERSKÉ PRÁCE Z NABÍDKY ETNOLOGICKÉHO ÚSTAVU AV ČR

(pro všechna témata kontaktní osoba: **doc. PhDr. D. Drápala, Ph.D.**)

KRAJINSKÉ VÝSTAVY PRVNÍ POLOVINY DEVADESÁTÝCH LET 19. STOLETÍ JAKO PŘEDMĚT ETNOLOGICKÉHO BĚDÁNÍ

Druhá polovina 19. století je co do rozvoje české a moravské národopisné vědy nejen ve znamení poznávání jednotlivých projevů lidové kultury a života českého lidu v Čechách, na Moravě i ve Slezsku, jakož i v zahraničních místech a oblastech, ale také předmětem jejich cílevědomého studia. Výsledky tohoto národopisného bádání byly pak šířeny různými výstupy – přednáškami, zprávami a články v periodickém tisku a ve sbornících, samostatnými knižními publikacemi atd.

Zhruba od osmdesátých let se i u nás prosazovala myšlenka prezentace projevů lidové kultury prostřednictvím expozic, výstav. Tento trend zintenzivnil od samého počátku devadesátých let, když se daly do pohybu přípravy směřující k uspořádání Národopisné výstavy československé v Praze, kdy se začalo organizovat celé hnutí směřující k uskutečnění tohoto ambiciózního projektu. Důležitý praktický požadavek, bez něhož nebylo možno přistoupit k realizaci tak mohutného podniku, představovalo rozhodnutí uspořádat zejména v národopisné živých místech přípravné výstavy, pro něž se vžilo označení "krajinské" (někdy se užíval deminutivní tvar krajinské výstavy). Ty pak byly pořádány nejen v Čechách, ale také na Moravě. Vykazovaly rozmanitý ráz i úroveň. Měly také různou dobu trvání, někde trvaly pár dní, třeba jen sobotu a neděli, ale jinde i několik týdnů, lišily se svým pojetím a obsahem, shlédlo je různé množství návštěvníků atd. Každý z těchto pozoruhodných, nepochybně odvážných a veskrze průkopnických projektů vykazuje svébytné a svérázné rysy. Výstavy však rozhodně měly zásadní význam pro danou lokalitu či region, nikoli pouze po dobu svého konání, ale byly vskutku nadčasovou událostí, jak je zřejmé z mnoha důkazů.

Obecně lze konstatovat, že i na Moravě se tyto krajinské národopisné výstavy staly podnětem ke zkoumání lokální národopisné situace ve větším měřítku, než tomu bylo doposud, byly závažným podnětem ke sběru lidových písní, tanců, krojů, výšivek, projevů lidové slovesnosti, obyčejů, dokladů starých památek všeho druhu a skutečně té nejširší škály (kupříkladu různých zpěvníků písní a skladeb, různých jiných písemností, kronik, listin, privilegií, dávných biblí, ale třeba také starých mincí, hudebních nástrojů, apod.)

Některé z těchto krajinských výstav už byly patřičně či alespoň částečně zhodnoceny odborníky (Kroměříž, Troubsko), zejména jim však věnovali pozornost předchozí studenti zmíněné katedry (P. Minářová: Vyškov, E. Tomášová: Dačice a Telč, L. Libicharová: Šlapanice ad.). Některé další výstupy jsou v současnosti rozpracovány či opětovně přepracovávány (Boskovice, Šlapanice). Velká většina z těchto výstav – včetně těch největších a nejvýznamnějších – však nebyla důkladně zkoumána, a tudíž dosud postrádá patřičný výstup, který by každou z těchto akcí náležitě popsal i závazně zhodnotil jeho význam.

V současnosti jsou však takto zaměřené práce usnadňovány již publikovanými základními přehledy národopisných aktivit spjatých s krajinskými výstavami (Večerková, Altman) stejně jako již publikovanou bibliografií (Altman: Podíl národopisu na rozvoji českého národního hnutí /do roku 1918/). Stejně tak by bylo záhodno prozkoumat prezentaci realizovaných expozic z jednotlivých lokalit na finální Národopisné výstavě československé v Praze roku 1895, a náležitě ji zhodnotit. Nemenší pozornost si zaslouží následné osudy vybraných exponátů po skončení NVČ.

Seznam lokalit na Moravě, kde byly v první polovině 90. let 19. století konány dosud ne zcela probádané krajinské výstavy:

Blatnice	Prostějov
Dřevohostice	Přerov
Frenštát pod Radhoštěm	Senice
Hnojice	Skaštice
Hodonín	Slavkov
Holešov	Tišnov
Hranice	Tovačov
Chropyně	Třebíč
Kojetín	Uherský Brod
Kvasice	Valašské Meziříčí
Litovel	Velká nad Veličkou
Loučka u Nového Jičína	Velké Meziříčí
Moravské Budějovice	Vsetín
Náklo	Zvole u Zábřehu
Napajedla	Žďár nad Sázavou
Ořechov	

**TZV. GUERILLA GARDENING A GUERILLA FORESTING
V SOUČASNÉ ČR**

Práce zaměřená (a případnou lokální/regionální specifikací) na nelegální, resp. aktivistické formy zahrádkaření a lesnictví v městském a venkovském prostoru.

**SOUČASNÉ FORMY PREZENTACE A REVITALIZACE „LESNÍCH
ŘEMESEL“**

Práce zaměřena na popis a analýzu dnešních forem předvádění, revitalizace a prezentace tzv. lesních řemesel (zejm. uhlířství) v ČR v rámci turismu, vědeckého výzkumu, popularizačních akcí apod. Východiskem bude analýza médií, propagačních materiálů apod. a terénní výzkum v institucích, které se prezentací tohoto typu kulturního dědictví zabývají. Možno rozšířit i na další evropské země.

ETNOGRAFIE POD KŘÍDLY STB

Práce zaměřená na vliv Státní bezpečnosti v období před rokem 1989 na život a dílo konkrétních badatelů, pracovišť, rozvoj určitých badatelských specializací atd. Předpokládá se především náročný pramenný výzkum (doporučeno jako magisterská práce) v Archivu bezpečnostních složek.

**OSOBNOST J. VORÁČKA V DĚJINÁCH ETNOLOGIE A KULTURNÍ
ANTROPOLOGIE V ČR**

Biografická práce zaměřená na život a dílo J. Voráčka.

KUTILSTVÍ JAKO POKRAČOVÁNÍ DOMÁCÍ LIDOVÉ VÝROBY?

Práce zaměřená na fenomén tzv. kutilství v 60. letech 20. století až současnosti. Cílem by mělo být (na základě terénního výzkumu zaměřeného na informátory, kteří samo sebe označují, či jsou tak označováni okolím, za „kutily“) sledovat motivace k neprofesionální výrobě užitkových i dekorativních předmětů, spektrum výrobků, užívaného materiálu a technik.

SOUČASNÉ PROMĚNY POUTNÍ TRADICE

V dnešní době globální mobility, preferující automobilismus a konzumní přístup k životu, představuje možnou protiváhu tomuto trendu pěstování chůze a poutnictví. Vedle tradičních poutních festivit, spjatých s vyznáním víry, reflektujeme inovativní trendy, k jakým náleží poutní turismus, vytváření novodobých poutních stezek, organizování profesních a spolkových poutí, cyklopoutě, fenomén pěších dálkových poutí do španělské Compostely, Mariazzell, Říma, Assisi, ale i noční pěší poutě k významným poutním místům na území Česka. Náboženský konzumerismus se odráží v nabídce poutního zboží.

VIRTUÁLNÍ POUŤ

V dnešní době představují internet a sociální sítě neodmyslitelný prostředek komunikace a zdroj informací. Práce by měla směřovat k náhledu, jak je na internetu prezentována „pout“.

KRAMÁŘSKÝ TISK JAKO TIŠTĚNÉ MÉDIUM

Kramářské tisky jako specifický typ zaznamenávání a zpřístupňování paměti a paměťové kultury společnosti představují žánr knižní produkce „konzumní“ povahy, který se těšil oblibě zejména u nižších společenských vrstev. Náboženská a světská tematika nabízí náhled na řadu tematických okruhů, např. tematické stereotypy, reflexe historických, lokálních či regionálních událostí, poutní kramářské tisky, genderová problematika, kramářská píseň jako projev populární kultury, média kramářské písně – tisk, rukopis a ústní tradice, reflexe katastrofy v kramářském tisku, recepce, sběratelství a muzejní sbírkové fondy kramářských tisků.

RODINNÁ PAMĚŤ A LOKÁLNÍ IDENTITA VE FOLKLORNÍM PODÁNÍ OBYVATEL NEDAŠOVSKÉHO ZÁVRŠÍ

VTIPY ŠKOLNÍCH DĚTÍ

Návratný výzkum (Strážnice, jižní Valašsko, Brno).

HUMORISTICKÉ VYPRÁVĚNÍ JAKO SOUČÁST INDIVIDUÁLNÍ PAMĚTI

MENTÁLNÍ OBRAZY CIZINCŮ A NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN V SOUČASNÝCH VTIPECH

ČESKO-NĚMECKÉ VZTAHY. KULTURA A KAŽDODENNOST NĚMCŮ V ČESKÝCH ZEMÍCH

KAŽDODENNOST V SOCIALISMU

MÍSTNÍ A POMÍSTNÍ JMÉNA V ETNICKÝCH VZTAZÍCH ČESKÝCH A NĚMECKÝCH OBYVATEL POODŘÍ

ENVIRONMENTÁLNÍ HISTORIE A HMOTNÁ LIDOVÁ KULTURA V POODŘÍ SE ZAMĚŘENÍM NA VODU, STROMY A CESTY

PRACOVNÍ MIGRACE, INTEGRACE A KAŽDODENNÍ ŽIVOT UKRAJINCŮ V BRNĚ/ NA JIŽNÍ MORAVĚ

INTEGRACE A KAŽDODENNÍ ŽIVOT MUSLIMSKÉ POPULACE
V BRNĚ

KRAJANÉ V RUMUNSKÉM A SRBSKÉM BANÁTU -
TRANSNACIONÁLNÍ VAZBY S ČESKOU REPUBLIKOU

KRAJANÉ V RUMUNSKU: KAŽDODENNÍ ŽIVOT OBYVATEL OBCE
ROVENSKO

KRAJANÉ V RUMUNSKU: KAŽDODENNÍ ŽIVOT OBYVATEL OBCE
EIBENTHÁL

KRAJANÉ V RUMUNSKU: KAŽDODENNÍ ŽIVOT OBYVATEL OBCE
BÍGR

KRAJANÉ V RUMUNSKU: KAŽDODENNÍ ŽIVOT OBYVATEL OBCE
ŠUMICA

RELIGIOZITA KRAJANŮ V SRBSKÉM BANÁTU

PROCESY KULTURNÍ A SOCIÁLNÍ ASIMILACE KRAJANŮ
V SRBSKÉM BANÁTU

K LOKÁLNÍ IDENTITĚ KRAJANŮ V SRBSKÉM BANÁTU

RODINNÁ PAMĚŤ KRAJANŮ V SRBSKÉM/RUMUNSKÉM BANÁTU

KRAJANÉ V BJELIŠEVACI: ZAPOMENUTÁ MIGRACE "VALACHŮ"
DO DNEŠNÍHO CHORVATSKA

PRACOVNÍ MIGRACE KRAJANŮ ZE SRBSKA DO ČESKÉ
REPUBLIKY

PRACOVNÍ MIGRACE KRAJANŮ Z RUMUNSKA DO ČESKÉ
REPUBLIKY